

Felhívjuk Tisztelt Adózóink figyelmét, hogy a 304/2009. (XII.22.) Kormány rendelet alapján a *jármű tulajdonjogában bekövetkezett változás bejelentését* – a változástól számított **8 napon belül – az eladó tulajdonos a tulajdonjog változásáról készült, teljes bizonyító erejű magánokirat benyújtásával vagy megküldésével teljesíti az okmányiroda fel. Egyúttal az **új tulajdonos** az 1999. LXXXIV. törvény alapján **15 napon belül teljesíti** hasonló kötelezettségét az okmányiroda felé.**

A gépjárműadó (hétköznapi nevén teljesítmény-, 2007. előtt súlyadó) 1992-es bevezetésére a motorizációval járó közterhek arányosabb elosztása, a települési, a fővárosban a kerületi önkormányzatok bevételeinek gyarapítása, valamint a közúthálózat karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges források bővítése érdekében került sor.

Milyen gépjárművek után kell adót fizetni?

A magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépjármű, pótkocsi, valamint a Magyar Köztársaság területén közlekedő, külföldön nyilvántartott tehergépjármű (a továbbiakban együtt: gépjármű) után kell gépjárműadót fizetni.

Nem kell gépjárműadót fizetni a következő járművek után:

1. a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott mezőgazdasági vontatóra,
2. a lassú járműre és a lassú jármű pótkocsijára,
3. a négykerekű segédmotoros kerékpárra
4. az ún. "méhesházás" gépjárművekre,
5. a munkagépre,
6. a CD, CK, DT és Z betűjelű rendszámtáblával ellátott gépjárműre, valamint a muzeális jellegű gépjárműre (OT rendszámú),
7. a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azokra, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

A belföldi gépjárművek adójának alapja, mértéke

Az adó alapja a gépjármű közúti közlekedési nyilvántartásban (továbbiakban: hatósági nyilvántartásban) feltüntetett saját tömege (önsúlya) volt, innen származott a gépjárműadó közkeletű elnevezése is, a "súlyadó". 2007-től azonban ez a személyszállító gépjárművekre – az autóbusz kivételével – a teljesítmény lett. Az új szabályozásnak megfelelően az adó alapja tehát:

1. a személyszállító gépjármű – ide nem értve az autóbust – hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve. Ha a hatósági nyilvántartásban a személyszállító gépjármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani, s az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni. Ha a hatósági nyilvántartás a személyszállító gépjármű teljesítményét nem tartalmazza, akkor az adóhatóság a személyszállító gépjármű azonosító adataival megkeresi az illetékes közlekedési hatóságot a személyszállító gépjármű teljesítményének közlése végett. Ez esetben ezt az adatot kell a személyszállító gépjármű adóalapjának tekinteni;
2. az autóbusz, a lakókocsi, a lakópótkocsi hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya),
3. tehergépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya) növelve a terhelhetősége (raksúlya) 50%-ával.
4. nyergesvontató esetében a nyergesvontató saját tömegének kétszerese, növelve a nyergesvontatóval vontatható, átmenőfékes vontatmány (félpótkocsi) megengedett legnagyobb össztömege és a nyergesvontató saját tömege pozitív különbözetének felével.

Az adó mértéke abban a körben, ahol az adó alapja a teljesítmény (így: személygépkocsi, motorkerékpár), a gépjármű

- gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt,
- gyártási évét követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt,
- gyártási évét követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt,
- gyártási évét követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt,
- gyártási évét követő 16. naptári évben és az azt követő naptári éveken 140 Ft/kilowatt.

Azon gépjárművek esetén, ahol továbbra is a súly az adó alapja, minden megkezdett 100 kilogrammja után:

1. a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű tehergépjármű, nyergesvontató, autóbusz esetén 850 Ft,
2. az 1. pont alá nem tartozó tehergépjármű, nyergesvontató, autóbusz esetén 1380 Ft.

Maradtak a tételes – vagyis nem az önsúlyból kiszámított – mértékű adók is:

- az E betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott személyszállító gépjármű után 10 000 Ft, míg a tehergépjármű után 46 000 Ft,
- a P betűjelű ideiglenes rendszám tábla kiadása esetén 23 000 Ft adót kell fizetni.

Amennyiben az E és P rendszámú gépkocsi állandó rendszám táblát kap, az ezt követő hónap 1. napjától az adófizetési kötelezettségre az általános szabályok az irányadók.

Kinek kell megfizetnie a gépjárműadót?

Az adó alanya – vagyis akinek a gépjárműadót meg kell fizetnie –

1. főszabály szerint a gépjármű azon üzemben tartója, ennek hiányában tulajdonosa, aki/amely az év első napján a hatósági járműnyilvántartásban szerepel;
2. amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója (a továbbiakban együtt: tulajdonosa) van, akkor közülük az, aki/amely nevére a forgalmi engedélyt kiállították;
3. év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű után az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel;
4. az E és P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott gépjármű esetén az, akinek/amelynek a nevére a rendszám táblát az eljáró hatóság kiadta.

Az adóalany halálát, illetve megszűnését követő év 1. napjától – feltéve, hogy a hatósági nyilvántartásban ekkor még mindig az elhunyt személy vagy a megszűnt szervezet szerepel tulajdonosként – azt a személyt kell az adó alanyának tekinteni, akit/amelyet a haláleset vagy megszűnést követően a hatósági nyilvántartásba elsőként tulajdonosként bejegyeztek.

Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást az átruházó korábbi tulajdonos (a továbbiakban: átruházó) – legkésőbb az átruházás évének utolsó napjától számított 15 napon belül – bejelentette az okmányirodában, akkor a szerződés megkötésének időpontját követő év első napjától, már nem minősül adóalany, és nem kell a gépjármű után gépjárműadót fizetnie. Ettől az időponttól kezdve a vevő (új tulajdonos) lesz az adó alanya kivéve, ha ettől az időponttól a hatósági nyilvántartásban harmadik személy szerepel tulajdonosként. Ha mindkét fél elmulasztotta a tulajdonváltás bejelentését, akkor a bejelentés évének utolsó napjáig a régi tulajdonos köteles az adót megfizetni.

Az adófizetési kötelezettség kezdete és vége

Az adókötelezettség kezdete főszabály szerint a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napja (az E és P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott gépjármű esetén a rendszám tábla kiadása).

Ha az állandó rendszám táblával, valamint a V betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott gépjármű utáni adókötelezettség nem áll fenn a teljes adóévben, akkor az évi adótételnek az adókötelezettség fennállásának hónapjaira eső időarányos részét kell megfizetni.

Akár az adóalany, akár a gépjármű körülményeiben beállott olyan változást, amely kihat az adókötelezettségre, e változásra okot adó körülmény bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a hatóság a gépjárművet bármely okból a forgalomból kivonta. Ettől eltérően, ha a forgalomból kérelemre kivont gépjárművet a kivonást követő hónapban a kivonást kérelmező újra forgalomba helyeztet, az adókötelezettség a forgalomból való kivonás hónapjának utolsó napjával nem szűnik meg.

Mikor kell befizetni az adót?

Az adózó a belföldi rendszámú gépjárművek után a gépjárműadót félévenként, két egyenlő részletben az adóév március 15-éig, illetve az adóév szeptember 15-éig fizeti meg. Az adókötelezettség keletkezése (változása) esetén az adóalany a félév időarányos részére öt terhelő adót az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizeti meg.

A határidő elmulasztása késedelmi pótlék fizetési-kötelezettséget von maga után. Az adózót az adóhatóság értesíti a befizetési kötelezettségről.

Mikor lehet szüneteltetni az adófizetést?

Az előző pontból is kiderült, hogy akkor is kell adót fizetni, ha a gépkocsit nem használjuk. Az adóalany kérelmére csak akkor szünetelhet az adófizetési kötelezettség, ha a gépjármű a rendőrhatalóság igazolása szerint jogellenesen került ki az adóalany birtokából. A szünetelés a jogellenes cselekmény (pl. lopás, jármű önkényes elvétele, stb.) bekövetkezését követő hónap első napjától annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a gépjármű az adóalany birtokába visszakerült.

A szünetelés időszakára időarányosan eső adót nem kell megfizetni. Ha a gépjármű nem kerül vissza az adóalany birtokába, akkor a jogellenes állapot bekövetkezésének időpontját követő év utolsó napján az adóalany ezen gépjárműve utáni adókötelezettsége megszűnik.

Milyen gépjárművekre jár adókedvezmény?

A gépjárműadóról szóló törvény szerint

1. 20%-os adókedvezmény illeti meg azon autóbust és tehergépjárművet – a nyergesvontató kivételével, amely után 30%-os kedvezmény jár –, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerinti "5", "6", "7" vagy "8" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott;
2. 30%-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – a nyergesvontató kivételével, amely után 50%-os kedvezmény jár –, amely a KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerint legalább "9", "10", "11", "12" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott.

Kik mentesülhetnek a gépjárműadó alól?

Mentesek a gépjárműadó alól a következő gépjárművek:

1. a költségvetési szerv tulajdonában lévő gépjármű,
2. az egyesület, az alapítvány tulajdonában levő gépjármű, ha a tulajdonos szervezetnek a tárgyévet megelőző évben társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett,
3. az autóbusz, ha az adóalany a tárgyévet megelőző évben elért számviteli törvény szerinti nettó árbevételének legalább 75%-a helyi és helyközi menetrendszerinti közúti tömegközlekedés folytatásából származott. A feltétel teljesüléséről az adóalanynak nyilatkoznia kell,
4. az egyházi jogi személy tulajdonában lévő gépjármű,
5. a létesítményi tűzoltóságot fenntartó gazdasági szervezetek azon tűzoltó szerkocsinak minősülő gépjárművei, melyek riasztás esetén részt vesznek a tűz elleni védekezésben, illetve a műszaki mentésben,
6. a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő – ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is – (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár;
7. a környezetkímélő gépkocsi;
8. az a gépjármű, amelynek adómentességét nemzetközi egyezmény vagy viszonyosság biztosítja, illetve
9. az Észak-Atlanti Szerződés Szervezete, továbbá az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságának továbbá tagállamainak és a Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erő, és e fegyveres erők és parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek tulajdonában lévő gépjármű.

Illetékes hatóság

Az adóztatási feladatokat a magánszemély adóalanyának a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba bejegyzett lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye (a továbbiakban együtt. lakcím), míg a nem magánszemély adóalanyának (ideértve az egyéni vállalkozót is) a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes települési, a fővárosban a kerületi önkormányzati adóhatóság (a továbbiakban: adóhatóság) látja el.

Ha a nyilvántartásban a lakcím, a székhely, illetőleg a telephely megváltozik, az adóztatási feladatok ellátására a változást követő év első napjától az új lakcím, székhely, illetőleg telephely szerint illetékes adóhatóság jogosult.

Gépjármű tulajdonátruházása esetén, ha a tulajdonátszállással érintett felek egyike sem tesz eleget a külön jogszabály által meghatározott bejelentési kötelezettségének, akkor a tulajdonátszállás bejelentése évének utolsó napjáig a 2. § (1) bekezdés szerinti tulajdonos nyilvántartásba bejegyzett lakcíme, székhelye, illetőleg telephelye szerinti adóhatóság az illetékes a tulajdonváltással érintett gépjármű adóztatására.

A fent említett változások esetén, a változást követő év első napjától esedékes adót, az új cím szerint illetékes adóhatóságnál kell megfizetni.

Az E és P betűjelű ideiglenes rendszámtáblával ellátott gépjármű esetében a gépjárműre kiadott ideiglenes forgalomban tartási engedélyben, illetve ideiglenes forgalmi engedélyben megjelölt lakóhely, székhely (ideértve a fióktelepet is) szerint illetékes adóhatóság látja el az adóztatási feladatokat.

Bejelentési kötelezettség

Az adózónak közvetlenül az illetékes önkormányzati adóhatóságnál be kell jelentenie – az általa rendszeresített nyomtatványon – 15 napon belül:

1. a mentességre való jogosultságot (a leggyakoribb eset a mozgáskorlátozottak mentessége),
2. az adófizetési kötelezettsége szünetelését (ha például ellopták a kocsit, a rendőrség jegyzőkönyvét kell mellékelni). Abban az esetben ha a bejelentés elmarad és később, hivatkozik a gépjármű tulajdonos az adófizetési kötelezettséget szüneteltető tényre, akkor is visszamenőleg történik az adófizetési kötelezettség szünetelése, feltéve hogy megfelelően igazolja az alapjául szolgáló tényt (pl: ha csak két hónap múlva jelentem be az adóhatóságnak hogy ellopták a kocsimat, vinnem kell a rendőrségi jegyzőkönyvet és a lopás napjára visszamenőleg szüneteltetik az adófizetési kötelezettségem)
3. ha olyan gépjármű tulajdonjogát szerezte meg, amelynek korábbi tulajdonosa (elidegenítője) adómentes volt.

A gépjármű elidegenítésének eljárása

Használt gépjármű adásvétele után az illetékes okmányirodán a forgalmi engedély kiállítását kell kérni. Az okmányiroda hivatalból megküldi az adóhatóságnak az adásvételről szóló adatokat. Az adóhatóság, az új tulajdonos részére az adásvételt követő év január 1-jétől állapítja meg az adót. Az adásvétel évében tehát az eladó az adó alanya. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a szerződést kötő felek egymás közt megegyezzenek arról, hogy megosztják egymás között az adó összegét, és a vevő a gépjárműadó egy részét kifizeti az eladónak (úgy is megoldható, hogy beszámítják a vételárba).

Fontos kiemelnünk, hogy amennyiben a vásárlást nem jelentik be, a régi tulajdonosnak kell megfizetnie a gépjármű elidegenítését követő évben is adót.

Mit tehetünk, ha a forgalmi és az okmányiroda adatai nem egyeznek?

Gyakran előfordul, hogy a forgalomban szereplő adatok nem egyeznek az adóhatóság adataival. Ilyen esetben mindig az illetékes okmányiroda adatai a mérvadóak, az esetleges pontosítást ott kell kérni, és azt az okmányiroda hivatalból megküldi az adóhatóságnak.

Jogorvoslati lehetőségek

A gépjárműadó kivetésével, megfizetésével és egyéb gépjárműadóval kapcsolatos ügyben az első fokon eljáró adóhatóság (a kivetésre illetékes települési önkormányzati, a fővárosban a kerületi önkormányzati adóhatóság) határozata ellen a Somogy Megyei Kormányhivatalhoz lehet fordulni.